

★ BEZDOMOVINY ★

PROSINEC 2019

vydává Jako doma - Homelike, o. p. s.

OTEVÍRAČKA JÍDELNY KUCHAŘEK BEZ DOMOVA

6. 11. 2019 se v půl dvanácté otevřely dveře naší provozovny Jídelny kuchařek bez domova.

Můj den začal celkem klidně. Do práce jsem přišla na půl devátou, kde na mě čekala naše nová provozní Verča. Mezi tím naše nová šéfkuchařka Doris a Terka vařily oběd – polévku z pečeného česneku a bramborové knedlíčky se špenátem. Po dlouhé pauze zase kuchyně začínala vonět různými vůněmi, v 10 hodin nás přišli navštívit mladé Žurnalistiky a s nimi jeden kluk, se kterým jsem udělala rozhovor.

Pak dorazila Helča a Zuzka a pustily jsme se do konečných příprav, abychom dveře mohly otevřít pro veřejnost.

Ve 12 hodin nám před bistro hrála nová dívčí česká kapela Valo. Známé tváře přicházely a my jsme měly co dělat, abychom to zvládly. Já, Verča a Helča jsme byly na baru, Kačka, Jinka, Terka, Doris a Nová slečna byly v kuchyni.

Bylo to jako poprvé, když jsme otevíraly kuchyň, bylo nás tam taky tak hodně, jen jsem měla na baru místo Verči Lenku, heh, jsem si na to teď vzpomněla, když to píšu.

Bylo to hodně náročný, zůstala jsem až do konce

V 15 hodin jsme začaly podávat lívance s opičím máslem, prostě úplně nejlepší!

Odpoledne mi uběhlo strašně rychle a ani si po pravdě nepamatuji, co se dělo, ale plno lidí jsme měly až do konce. V 18:00 nám přišla zahrát naše/moje milá punková šansonierka Stinka, ta nám nazpívala i písničku na desku a byla naše hostující kuchařka a taky byla se mnou na baru.

Tak to je všechno, co si pamatuji, protože to píšu na poslední chvíli a už je fakt pozdě, půjdu radši spát.

Přikládám fotku Mě, Helči, Zuzky, Doris, jak koukáme do dotykačky, kolik jsme to vlastně měly tržbu.

Tak zase příště,

Aranka

»»»»»»»»HÁDANKA««««««««
Bistro mělo tržbu ??? Tipne si někdo ???
Jakýkoliv číslo ???

Nejlibší správná odpověď vyhraje týden jídla zdarma na mě plus teplý nápoj v Jídelně kuchařek bez domova, odpovědi mi pošlete přes Zuzku.

Rozhovor s Doris, novou kuchařkou v Jídelně kuchařek bez domova

Lída: Mohla bys o sobě říct jen pár slov na úvod?

Doris: Ráda. Jmenuji se Dorotea Heczková, je mi 27. Mám psa Bertu a mám hodně ráda špagety a pivo.

Lída: Jak tě napadlo jít pracovat do Jídelny kuchařek bez domova?

Doris: Ty jo, dobrá otázka, ráda ji vyprávím. Jezdím už pár let na tábor Súva, což je indiánský tábor pro děti a pro skupinu kamarádů. Jsme skoro tři týdny kousek od Stříbra v teepkách. Už jsem byla hodně vyhořelá, co se týče barů, a tak jsem cestou na velký nákup nadhodila otázku, jestli někdo neví o nějaké práci, ale hlavně ne za barem. Moje kamarádky mi řekly, že bych určitě měla vyzkoušet pohovor u Jako doma na šéfkuchařku v Jídelně u kuchařek. Tak jsem nějak zázrakem tady.

Lída: Máš nějaké obavy z provozu?

Doris: To je jasný, že jo. Já jsem si hodně nejistá, i když tak nevypadám. Ze začátku jsem se hlavně hodně bála vstávání. Když člověk chodí spát každý den 5:30 a teď v tolik vstává, je to docela změna, ale asi se ze mě stává ranní ptáče.

Lída: Je něco, co tě v Jídelně překvapilo?

Doris: Vždycky mě celkově překvapí, jak je to vše hodně propojené, co se týče lidí. Tak asi to a pak jak jsou holky/ženy strašně šikovné. Zvládají hodně věcí. To se od nich určitě učím.

Lída: Jak se zatím v kolektivu Jídelny cítíš?
Doris: Jsem tu měsíc a půl, ale cítím se tu skvěle. Myslím, že do sebe tak všechny zapadáme a společně si rozumíme. Hodně si pomáháme a respektujeme, což je pro mě hodně důležité.

Lída: Je něco, co bys chtěla vzkázat kuchařkám v Jídelně?
Doris: Že jsou to moje kočičky! :))))

Lída: Co bys vzkázala návštěvníkům Jídelny?

Doris: Ať chodí, že je vždy rády uvidíme a nabídneme dobré, kvalitní a zdravé věci, které si můžou dát v jídelně nebo vzít s sebou. A že děkují každému, který nás podporuje. Dík!

Lída: Díky moc za rozhovor a ať to jde!

#BRUSEL#

A znovu jsem tu s Aslidem. Skupinou, vlastně už s registrovaným spolkem lidí pro domov. Tentokrát na celosvětovém setkání EAPN, jejíž jsme členem. Jedná se o platformu proti chudobě.

Jednou za rok se státy Evropy sejdou v Bruselu a probíhá dvoudenní konference a diskuse o různých problémech, které vedou k chudobě. Každý ročník má své centrální téma. Tento rok to bylo sociální bydlení a taky se probíhalo, co každou tu zemi pájí, nějaké to palčivé téma.

Nevím, kolik tam bylo dohromady států, od severovýchodu jako je Finsko a Švédsko, kde je ekonomika přeci jenom lepší, přes Srbsko, Litvu a Maďarsko, kde je skoro trestné být bezdomovcem.

Byli jsme ubytováni v tamním hotelu blízko centra. Ubytování, jídlo a organizace byla úžasná. Stejně tak byla úžasná belgická čokoláda a tamní historie. Byli jsme se tam s Helenkou a Emilem podívat na nádherné náměstí, kde jsou úžasné staré domy s erby a kostel. Zkoukli jsme i klasiku Bruselu, což je známý Manneken Pis – Čůrající chlapeček.

Ale co bylo pro mě moc náročné a až děsivé, bylo spousta migrantů s žebrajícími dětmi na ulici. To jsem nečekala.

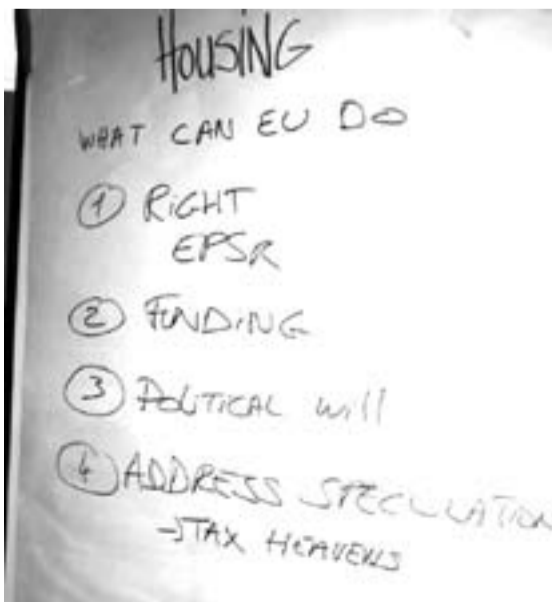
Brusel před lety nezvládl vyřešit nával migrantů a takhle to dopadlo. Děti na ulici, které nemají střechu nad hlavou a představu o budoucnosti hodně nejasnou.

Ještě teď mi to leží v hlavě.

Zuzka

Autor fotografie: Myrabella / Wikimedia Commons, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=15584255>

VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ: Noc venku

Každý rok 21. 11. se koná takzvaná Noc venku. Tato akce běží už několik let a pointou je přiblížit bydlicím lidem život na ulici.

Já a moje Helenka se zúčastňujeme docela pravidelně. Tento rok, 2019, jsme byly pozvané do Valašského meziříčí – VALMEZU – a noc venku ve VALMEZU?

Moje zážitky a pocity z Moravy? Úžasné a super!!!

Vyrazily jsme z vlakového hlavního nádraží v Praze okolo poledního. Jen tahle cesta byla velmi romantická, páč jsme v jídelním voze, za rachotu vlaku a ubývající přírody za oknem společně poobědvaly.

Cesta rychle uběhla a na nádraží ve Valmezu nás čekala moc příjemná paní organizátorka.

Naše povinnost a poslání byla přednáška o životě na ulici z osobní zkušenosti. Naše přednáška trvala dvě hodiny v malebné kavárně u náměstí. Účast lidí byla tak akorát velikosti tamní kavárny, ale poprvé se zapojili i lidé bez domova.

A jejich ohlas?

„Bylo to super, konečně jsme mohli takhle někde být, aniž by nás někdo vyhazoval.“

A náš ohlas?

„Bylo to super, dobře zorganizované, milé pracovnice Charitas i příjemný pokec s místními lidmi bez domova, fajn program a prima ubytování na zámku.“

A co nás čekalo po přednášce?

Koncert swingové romské kapely, gulášek na náměstí, pokec u okýnka a pak už jen romantika v pokoji na zámku ve VALMEZU. Byli jsme tam i s našimi dvěma psíma klukama Bondym a Tobiášem od Jinky. Takže romantika následovala i druhý den, kdy jsme dopřály procházku našim dvěma psím láskám kolem Bečvy.

Ta se pomalu klikatila skoro až k nádraží. Pak už nás čekala jen cesta vlakem, dlouhá a pomalá až do Prahy.

Valašské Meziříčí a okolí je moc krásné místo a jsou tam moc příjemní lidé. Jen co mi chybí je podívat se tam v zimě a třeba přímo někam, do nedalekých Beskyd.

Zuzka

ROZHOVOR S ŠERIKEM: JAK SE BYDLÍ V NOVÉM BYTĚ?

Lída: Ty jsi mi minule povídala o své zkušenosti s bydlením na ulici o své dlouhé zkušenosti, tak jsem se chtěl zeptat, jak to vypadá teď jak bydlíš a jak jsi ke svému novějšímu bydlení přišla.
Šerik: Díky holčám z Jako doma, díky Ladě, díky Lence. Majdě. Je to sociální byt a oni mi ho platí, zatím. Je to byt od magistrátu.

Lída: Aha, od Magistrátu, chápu.
Šerik: Zatím mi ho platí Magistrát, zatím je to na ně. Já беру podporu ve výši 3410Kč, no spíš socku беру. Já už jsem byla na ulici hodně dlouho a díky holčám bydlím a nechci o ten byt přijít. Kdo tam udělal bordel, byl můj přítel, přišel a já jsem mu říkala, neví mi tady, já o ten byt kvůli tobě nechci přijít, nech mě být a zmiz. Ve tři hodiny v noci jsem ho vyhazovala, můj přítel dokonce přišel s kamarádem, tak jsem mu řekla: "Zmiz".

Šla jsem do centra jen tak na procházku, když jsem přijela domů, tak jsem ho potkala v výtahu znovu s kamarádem, kterého zná z Palmovky, já jsem byla v smrti, tak jsem mu řekla: "práh mého bytu nepřekročíš", tak jsem ho ve 3:00 hodiny ráno znovu vyhodila.

Lída: A jaká je ta situace teď, bydlíš v sociálním bytě?
Šerik: Je to v pohodě úplně, mám tam kámošku a ona má mě. Ona bydlí v 6. patře, já mám 9. patro, tak se navzájem navštěvujeme. Já mám víno bohužel ráda, ale už do něj nejdu, víno je pro mě havárka, končím s ním. Prosím tě, potřebuji poradit, ona má Tanička za chvíli narozeniny, co bych jí měla koupit?

Lída: No podle toho, co má ráda.
Šerik: Co má ráda. Její přítel se mě taky ptal, co jí má koupit, tak jsem mu řekla, zkus jí koupit kytku, ale nemá žádné nádobi.

Lída: To je dobrý nápad to nádobi.
Šerik: Tak jo, já ji koupím nádobi, ale mám peníze jen ze socky.

Lída: Jak se ti bydlí v bytě?
Šerik: Je to jedna místnost plus balkon plus vana a záchod.

Lída: A byl to šok po tak dlouhé době na ulici začít znovu bydlet v bytě?
Šerik: To ano, to byl pro mě šok.

Lída: A co bylo pro tebe nejtěžší?
Šerik: Nejtěžší bylo ten byt poprvé vidět, když mi ho holky ukazovaly, já jsem byla štěstím úplně ve vrtuli, brečela jsem. Ten byt není velký, ale pro mě úplně ideální. Já jsem byla úplně v šoku, když jsem ho poprvé uviděla.

COMUNITĚ FRESKA, laureáti ceny Jindřicha Chalupěckého

Když jste vstoupili do minulé budovy komunitního centra Jako doma pro ženy a trans lidi bez domova, téměř první věc, na které se vaše oči zastavily, byla modrá freska na zdi od umělecké trojice Comunitě Fresca. Není to jediná malba nebo freska, kterou ženy z tohoto uměleckého uskupení pro Jako doma vytvořily. Další kousek můžete vidět v Jídelně kuchařek bez domova. Obují se snaží zachytit specifickou atmosféru místa a malbou na zdi jen podtrhnout jeho charakter.

Co je na tomto uskupení zajímavého. Tento rok se dostaly do užšího výběru na výherce Ceny Jindřicha Chalupěckého. Jedná se o nejvýznamnější uměleckou cenu v Čechách, takže je to velká věc.

Comunitě Fresca si schválně vybírá prostory většinově veřejně přístupné nebo i místa a sídla využívaná neziskovými organizacemi, podobně jako si vybraly prostory Jako doma. Jeden z důvodů, proč si vybraly malbu na zeď, vytváření fresek jako svoji metodu tvorby, bylo to, že s freskami není tak jednoduché obchodovat.

Další věcí je specifický způsob práce, které Comunitě využívá. Spolupracují ve třech, proto je jedna z nejdůležitějších fází tvorby diskuse nad dílem samotným a snaha o zachycení specifika místa, kde se

Lída: Jako z té představy, že bys tam mohla bydlet?
Šerik: To taky, teď normálně bydlím jako člověk už ne na ulici, Liduško, já po 28 letech jsem v bytě. Po celou dobu jsem byla na ulici, ale ode dneška víno nepiji. Kdybys přišla na návštěvu, uviděla bys nástěnku, kterou mám pověšenou v pokoji, mám tam fotku kočky. Začínám znovu malovat, co mě napadne, tak maluju. Lada mi dala omalovánky, ale já se jich trochu bojím, jsou pro mě trochu těžší, ale já to dám, ale trochu se jich bojím, abych to nezakázala. Mám tam na obrázku kočku, kterou miluji.

Lída: A to je fotka nebo co to je za obrázek?
Šerik: To je fotka. Podle mě je to kocourek.

Lída: A jak to máš se sousedy? Máte dobré vztahy?
Šerik: Já je neznám ty sousedy, ale hodně mi to pokazil můj přítel.

Lída: A následně si někdo stěžoval ze sousedů?
Šerik: Já ty sousedy neznám, ale pravda je, že jsem jednou přišla trochu opilá a tím začaly problémy.

Lída: A hrozí, že o to bydlení přijdeš?
Šerik: Ano, dokonce se budu stěhovat na Háje je to moje druhá šance 3. už nedostanu.

Lída: Takže tě přesunou do jiného bytu?
Šerik: Ano, moje druhá šance.

Lída: Tak držím palce, neopakovat ty stejné chyby, neřít příteli, kde bydlíš a tak.
Šerik: Já jsem mu to neřekla, ale možná jsem mu to naznačila, když jsem byla trochu opilá, příště mu to nesmím říct, hodně mi zavařil ten byt.

Lída: Tak držím palce, ať to vyjde na těch Hájích.
Šerik: Ten byt bude hodně podobný.

Lída: Už ses tam byla podívat?
Šerik: Ještě ne. Hodně mě to zamrzelo v tu chvíli, když mi to holky říkaly. Musím neopakovat stejné chyby.

Lída: Poslední otázka, co ti ještě přineslo to bydlení?
Šerik: Štěstí, opravdové štěstí, hlavně díky holčám z Jako doma, ještě bych teda ráda kočku do bytu, ale to zas jindy.

Lída: Chtěla bys ještě něco dodat k tomu bydlení?
Šerik: Je to luxus, hodně se mi líbí ten byt. Přijď někdy na návštěvu.

Lída: Díky moc za sdílení, držím palce do příštího bytu!!

Ptala se Lída, odpovídala Šerik

MAGDALÉNINA PRÁDELNA, umělecký projekt nebo sociální aktivita?

Na Žižkově vyrostla prádelna, ale ne taková prádelna, kterou známe, ale prádelna v galerijním prostoru INI GALLERY v ulici Jeronýmova.

Sice se prádelna nachází v galerii, ale nejedná se čistě o uměleckou instalaci, ale spíše o sociální situaci, kde se (nejen) ženy bez domova či s domovem, bez práce nebo s prací mohou setkávat, přicházejí do interakce, věst rozhovory či diskutovat během čekání na vyprané prádlo.

Tato prádelna se inspijuje konceptem prádelny pro ženy takzvané Magdalény prádelny, které byly zakládány v Irsku pro ty, které byly takzvané nepřizpůsobivé, nepohodlná břemena svých rodin, hříšné, prostě pro ty, které církve či stát považoval za „nečisté“. I když myšlenka byla spíše těmto ženám na okraji společnosti pomoci, stala se z nich místa plná násilí, týrání a ponižování pod taktovkou církve.

Galerijní projekt s názvem Magdalénina prádelna vznikl ve spolupráci s Jako doma, která logiku pochybení převrací, nehledá chybu či příčinu u jednotlivce, v jeho osobnosti či osobním příběhu, ale snaží se problémy v sociálním fungování jednotlivců vysvětlovat skrze selhání společenského systému.

V prostoru INI galerii tedy vznikl na chvíli takzvaný meziprostor, prostor, kde nikdo nikomu neříká, jak se má chovat, ale uměl-

kně naslouchají a zprostředkovávají. Vědomě se umělkyně své moci vzdává a snaží se jí přerozdělit mezi návštěvnice a návštěvníky, vzniká sice prostor chaosu, ale chaos schopný reflexe zavedené praxe sociální práce, provokovat a zpochybňovat. Z pozice umělců si to můžou dovolit.

Sami organizátory výstavy prosí návštěvníky: „Vyzýváme návštěvy, aby nevstupovaly do Prádelny z pozice pedagogického vedení nebo tvůrčího mistra. Neočekáváme charitu, ale solidaritu. Centrální roli v našich setkáních hraje aktivní naslouchání a vzájemná citlivost.“

Přijďte všichni do prádelny každý všední den od 12 do 20 hodin a o víkendech nonstop. Pojďte se podílet o čas, který můžeme společně strávit!!! I já, i ty, i my!

Kdo vystavuje? NAŠE MAGDALÉNA

Magdalena Natalia Kwiatkowska *1978
Magdalena Natalia Kwiatkowska vstoupila do českého umění skrze studia na Akademii výtvarných umění v Praze. Dlouhodobě se ve své práci věnuje sociálně obvykle žitých situací a politice každodennosti. Kriticky nahlíží fenomény prolínání soukromého a veřejného prostoru, tématu spojená s osudy vyloučených lidí a nemožnosti sebezáchovy uvnitř společnosti netolerance. V roce 2016 napsala a vydala knihu Děti Absurdlandu, ve které interpretuje vybrané kulturní tendence východní části Evropy a skutečné počiny umělců své generace do formy krátkých příběhů. Od roku 2018 spolupracuje a sdílí svůj čas se ženami z centra Jako doma.

10. díl Natašín příběh: Naše bydlení – popis našeho životy

Mamka koupila větší dům, pro ni byl dům menší i s menším pozemkem, ale nikde u toho nebyla studna.

Tak se naše babička vydala na úrad požádat o povolení vyvatit studnu na pozemku. Po nějakém čase povolení dostala a s budováním studny se hned začalo. To bylo na jaře.

Babička všechno sama kroky naměřila (pravitko, metr neznala, ale ani neměla) a sama začala kopat lopatou, zeminu odhazovala dál na pozemek, neunávně pracovala celé dny. Díra se postupně prohlubovala a babička se ponořovala do hloubky. Dole měla schůdky, ale nahoru nešla.

Nahoře nad budoucí studnou stál dědeček s kýmlem na provaze, tím vytahoval zeminu z jámy a takhle pracovali několik dní.

Když jáma byla připravená, usadili srub, to udělal pan tesař, ale to také dopadlo dobře. Zdola začala vytékat voda, prosakovala se a přibývala ve srubu. Venku kolem vršku srubu proběhlo pár úprav, pan tesař zhotovil a vykopal studniční vahaadlo s kýmlem na vodu, několik dní mi všichni sledovali, jak přibývá voda ve studni. Voda natekla do určité výšky a pak se zastavila.

Zkoušeli jsme dostat vodu ze studny studničím vahaadlem, a to se dařilo. Dokonce se přišla podívat úřednice, jak to dopadlo se stavbou studny, na kterou dala povolení. Souhlasila, že můžeme studnu zprovoznit.

Tak ta naše studnička funguje přes sedmdesát let, žádná jiná nikde nebyla.

Byly roky se silnými mrazy. Voda zamrzla, jezdili jsme na sáňkách k velké, hodně hluboké studni, tam vody bylo dost, vnitřek studně byl zarostlý náledím, v prostředku byl otvor jenom pro kýbl. Když kýbl nabral vodu, opatrně se točilo, aby se kýbl s vodou neky-mácel, aby prolezi otvorem až nahoru.

Náledí se nesekalo, vždycky jej nechali, to proto, aby voda dole nezamrzla.

A takto bylo celou zimu.... Prosinec..... leden.....únor....A od března už fungovala naše studnička.

V mrazech u velké místní studny byla vždycky dlouhá fronta, dlouho se čekalo. Vodu

Děti před dřevníkem

Nataša s maminkou a sourozencem

Nataša se sestrou a s dědečkem

Nehodící se škrtnětel!

Takto pojmenovaná akce se udála zatím poprvé v prostorách Campus Hyberská. Jednalo se o akci, která měla za úkol přiblížit zážitkovou formou návštěvníkům život na ulici. Spojilo se devět neziskových organizací pracujících s lidmi bez domova. Mezi nimi i organizace Jako doma nebo Jídelna Kuchařek bez domova.

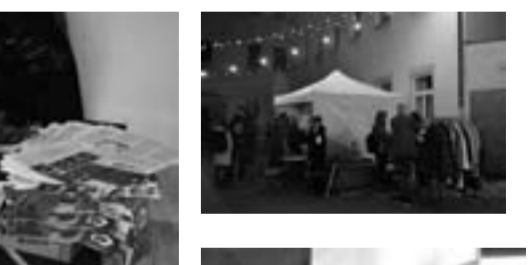
Mezi kulturním programem nemohlo chybět ani nám již známé divadelní představení Co čumíš II. Sitcom z azytláku. Komunitní centrum Jako doma si dále pro návštěvníky připravila zážitkovou hru, která měla přiblížit návštěvníkům, jaký je život na ulici. Každý ze zúčastněných si vylosoval roli, ve které vystupoval po celou dobu trvání. Ukolem bylo obejít co nejvíce stánovišť, které představovaly jednotlivé instituce, se kterými se ženy v sociální tísní setkávají. Tentokrát se ale role otočily a ženy z komunitního centra hrály úředníky, sociální pracovníce, zdravotnice, pracovníce na pracovním úřadě, v noclehnárně či policejní stráž, která měla hlídat poklidný život ve vytvořeném malém městečku přímo v prostorách Campus Hyberská.

Jako doma tuto hru hrála poprvé, děkujeme tedy všem zúčastněným, kteří s námi vyzkoušeli, jak moc tato forma funguje. Příště se můžete těšit na verzi již úplnou.

Nechybělo ani občerstvení od Jídelny kuchařek bez domova, která tímto vyzkoušela svůj nový provoz a poprvé po prázdninách bylo možné ochutnat chutnovky z produkce Jídelny. A že to bylo dobré.

Pro návštěvníky byl připraven i charitativní bazarek pod taktovou Přestupní stanice nebo koupit jednotlivé výrobky od žen z komunitního centra Žitná.

Celé akce se zúčastního několik desítek návštěvníků, ale celkově bych zhodnotila, že se první ročník nově vzniklé tradice vyvedl.

Eva Myslivcová

Lída za Jako doma

